

Az SZKP Központi Bizottsága plénumának vitája

Moszkva (MTI) Jakov Zarobjan, az Örmény Kommunista Párt Központi Bizottságának első titkára — mint a TASSZSZ jelenti — az SZKP Központi Bizottságának plénumán pénteken kifejtette, hogy az idén Örményországban megkezdődik a köztársasági és kollektív gazdasági tervezés. Ez lehetővé teszi majd például, hogy egy év alatt 36 százalékkal növeljék a hústermelést és majdnem ugyanennyivel a tejtermelést.

A felszólaló helyeselte azt a javaslatot, hogy létesítsenek külön társulásokat a kolhozok és szov-

hozok anyagi és technikai ellátására.

Zarobjan felszólalását követően az utolsó két beszámoló Turkmenia és Esztoroszlag Kommunista Pártjai Központi Bizottságainak első titkárai részéről hangzott el. Az SZKP Központi Bizottságának plénumában ezután megkezdődött a vita azokról a beszámolókról, amelyeket a 15 szövetségi köztársaság párt- és állami szerveinek vezetői, valamint a

Kazahsztán északi részében nemrég megalakított szűzföld körzet képviselői terjesztettek elő.

Dean Rusk leendő amerikai külügyminiszter külpolitikai kérdésekről nyilatkozott a szenátus külügyi bizottságában

Washington (MTI). Dean Rusk, a január 20-án hivatalba lépő új amerikai kormány külügyminisztere csütörtökön külpolitikai kérdésekről nyilatkozott a szenátus külügyi bizottságában.

Rusk a csüsterkezetet kérdésével kapcsolatban többek között kijelentette, hogy „a múltban agasztott tárgyalások szokása válassza ki a tárgyalókat, akiket a legfelsőbb szintű tárgyalások szokása válassza ki, mert az ilyen tárgyalások elterlik a magasrangú kormánytisztviselőket szokások munkakijutól”. Hozzátette azonban, hogy véleménye szerint „az elnöknek és a külügyminiszternek azt kell tennie, amit egy bizonyos időpont körülményei között a nemzet érdekei megkövetelnek”.

A leszerelés kérdéséről szólva emlékeztetett rá, hogy a január 20-án hivatalba lépő elnök „igen komoly erőfeszítést szándékozik tenni a genfi atomértekezlet előbbrendűsége érdekében”. A szovjet-amerikai kapcsolatokról feltett kérdésekre válaszolva Rusk kifejtette, hogy az új amerikai kormány „mindent el-

fog követni a múlt év július 1-én leírt RB 47-es amerikai gép két pilótájának kiszabadítása érdekében”. Kitért azonban az elől a kérdés elől, hogy a kormány a szovjet-amerikai „feltételek” követelt-e majd az amerikai repülőszabadság bocsátását.

Egy további kérdésre válaszolva, Rusk „bonyolultnak” nevezte a kommunista Kína kérdését. Hangoztatta, nem lát lehetőséget arra, hogy az Egyesült Államok normális kapcsolatokat létesítsen Pekinggel, a tajvani kérdésben mutatókozó véleményéljárás miatt. Hozzátette azonban, hogy „az egész kérdés tanulmányozást igényel, beleértve a problémának a leszerelésre gyakorolt hatását”.

A kubai helyzet részletes elemzése elől Rusk azzal tért ki, hogy kijelentette, „mindenki elszomoritónak tartja a kubai fejleményeket”. Kifejtette, hogy véleménye szerint „nyilvánvalóan bizonyos mértékig az Egyesült Álla-

mok és az egész nyugati félteke

A Tanjug jelentése

Lumumba

Kiszabadításáról

Belgrad (TASSZS). A Tanjug tudósítója jelenti Leopoldvilleből, hogy Thysvilleből érkezett hírek szerint az ottani helyőrség felállt Mobutu ellen és Patrice Lumumba, a kongói törvényes kormány miniszterelnöke, akit Thysville közelében egy katonai táborban fogvatartottak, kiszabadult.

A Tanjug tudósítója megjegyzi, hogy ezt a hírt hivatalosan nem erősítették meg.

Amerikai bizottság jelenti Kennedynek:

Az Egyesült Államok elmaradt a Szovjetunió mögött az űrkutatásban és a rakéatechnikában

Washington (MTI). Kennedy a közelmúltban bizottságot nevezett ki, amelynek feladata az űrkutatás megvizsgálja, hogyan áll az Egyesült Államok az űrkutatási program végrehajtásában. A bizottság most beterjesztette jelentését Kennedynek, és megállapította, hogy az Egyesült Államok messze a Szovjetunió mögött marad ballisztikus rakéták előállításában és az űrkutatási kísérletekben. A jelentés hangoztatja, nem elegendő több pénz áldozni űrkutatásra: ezzel nem lehet behozni a Szovjetunió előnyét. Az lengári repülőgépek gyártásában.

A jelentés azt is aláhúzza, hogy az űrkutatási program miatt, bár annak végrehajtása nem megfelelő, elhanyagolták az Egyesült Államokban az aerodinamikus repülés ügyét. Bizonyítékok vannak rá, hogy a Szovjetunió minidenset, de valószínűleg Angliá is előbbre tart az Egyesült Államoknál a hangnál sebesebb polgári repülőgépek gyártásában.

A Biztonsági Tanács folytatja a kongói kérdésben Belgium ellen emelt szovjet panasz vitáját

New York (MTI). A Biztonsági Tanács pénteken délután 17,19 órakor ismét összeült, hogy folytassa a kongói helyzet vitáját, miután a Szovjetunió panaszt emelt Belgium ellen, mert a belga gyámság alá tartozó Ruanda Urundi területét Mobutu zsoldosainak rendelkezésére bocsátotta, hogy azok onnan intézzenek támadást a törvényes kormány csapatai ellen Kivu tartományban. A péntek délutáni ülés megkezdésekor Ceylon, Libéria és az

Indonézia ENSZ-küldöttségének nyilatkozata

New York (MTI). Indonézia küldöttségének nyilatkozata, és ezt a területet kongói agresszív politikájának szolgálatába állította.

A küldöttség indítványozza nyilatkozatában, hogy az ENSZ megfelelő lépésekkel gyorsítsa meg Ruanda Urundi függetlenné nyilvánítását. (MTI)

A csavartól — a hőturbínáig

A lengyel ipar államosításának 15. évfordulója

Elektromos energia: 1946-ban 5,6 milliárd kw/óra, 1946 első félévében 14,0 milliárd kw/óra.

Köszén: 1946-ban 47,3 millió tonna, 1960 első félévében 51,6 millió tonna.

Acél: 1946-ban 1,2 millió tonna, 1960 első félévében 3,26 millió tonna.

Fémmegegymunkáló gépek: 1946-ban 1800 darab, 1960 első félévében 11,700 darab.

Pamutszövet: 1946-ban 207 millió méter, 1960 első félévében 334,9 millió méter.

ÚJ IPARÁGAK

Ez a felsorolás azonban csak azokat az iparcikkeit tartalmazza, amelyek állják az összehasonlítást, vagyis 1946-ban és 1960-ban egyaránt termelték őket. A lengyel ipar azonban számos új termékkel büszkélkedhet, amelyek 1946-ban még szinte elérhetetlenek voltak a hazai gyárak számára. Vegyük például a személygépkocsi gyártást, amelyet 1951-ben kezdtek el, és az első évben 51 új kocsi gördült le a futószalagról. Tavaly pedig közel 14 és félezer lengyel személygépkocsi készült el. A steelon nevű műanyagból az első gyártási évben, 1949-ben, 21 tonnát állítottak elő, tavaly pedig 3300 tonnát zártak az évet. És sorolhatnánk tovább az elmúlt évek új gyártmányait: gőzturbinák, tengergyáró hajók, rádiók, televíziók, mosógépek, elektromos hűtőszekrények, kóhoalumínium, stb.

TÖBB MINT KÉTSZERES MUNKÁSLETSZÁM

Az államosítási törvény egyik feladata a kapitalista Lengyelországban kínzó munkanélküliség felszámolása volt. Az állami ipar évről évre több munkást foglalkoztatott és a népi Lengyelországban már senkit sem fele nyeglet a munkanélküliség réme. Míg 1946-ban az egész népgazdaságban 2,5 millió em-

TIZENHÉTEZES VÍVMÁNYOK

1946. januárjában, tehát az államosítás időpontjában, Lengyelország tipikus mezőgazdasági ország volt. A lakosság 68 százaléka falun élt. Ma azonban elmondhatjuk, hogy Lengyelország fejlett ipari agrárállammá vált, amelyben a nemzet jövedelem nagy részét az ipari termelés adja. Nem egészen 30 millió lengyel közül csaknem 14,5 millió városban él. Ez a változás tükrözi az ipar fejlődését, de a munkásszámbeli gyarapodását is.

Az összehasonlító termelési adatok rendkívül beszédesek. 1960 első félévében — amelynek teljes adatai már rendelkezésünkre állnak — a lengyel ipar valamennyi árucikkből többet gyártott, mint az egész 1946-os esztendőben. Ime néhány példa:

1961. januárjában 15 éve, hogy a lengyel Országos Néptanács állami kezelésbe vette a nagy- és középipart. Ez a törvény a felszabadulási kiáltvány és a földreformtörvény mellett a népi Lengyelország legfontosabb alapdokumentuma, mert a népgazdaság legfontosabb területén rakta le Lengyelország új politikai, gazdasági és társadalmi rendjének alapjait.

HONNAN INDULT EL A LENGYEL IPAR?

Ahhoz, hogy a másfél évtizedes útát értékelni tudjuk, egy pillantást kell vetni az 1946. évi kiinduló pontra. A háborút az ipar egyharmad részét elpusztította. Közel 20 000 gyár romokban hevert. A legsúlyosabb károkok a termelőeszközöket gyártó ipart sújtották. Még szemléletesebbé teszi a képet az alábbi összehasonlítás:

Míg Lengyelországban a háborús károkok következtében a nemzeti vagyon 1939-hez viszonyítva 38 százalékkal csökkent, addig Franciaországban 1,5 százalékkal, Angliában pedig 0,8 százalékkal!

Az algériai ideiglenes kormány miniszterelnöke elmondotta, hogy Franciaország részben a NATO-hozzájárulásoktól mentesítés, részben „különböző” rendeletek, részben különböző hitelek formájában kap pénzületi segítséget az atlanti szövetség országaitól. Az utolsó, hátszándékosan millió dolláros összeget az Egyesült Államok és több más atlanti ország, Németország és Nyugat-Németország adta Franciaországnak.

Az Algériai Köztársaság felelőse kormányra határozottan el-

ber dolgozott, addig jelenleg 7,6 millió. Az iparban foglalkoztatottak száma több mint kétszeresére emelkedett: 1,2 millióról 2,9 millióra.

ISKOLAPADBAN ULÓ GYÁRIGAZGATÓK

A lengyel ipar nagyarányú technikai fejlődése megköveteli a dolgozók szakképzettségének állandó növelését. Ez nemcsak az automatákat irányító munkásra, hanem az egész termelési ciklussal foglalkozó munkásokra és gyárakat vezető igazgatókra is vonatkozik. Eppen ezért, ma már Lengyelországban nem ritkaság az iskolapadban ülő mérnök, vagy gyárigazgató sem. Jelenleg 160 000 fiatal tanul a különböző műszaki főiskolákon. A legutóbbi elemzés szerint az iparban 50 000 felsőfokú, 107 000 középfokú szakmai és közel 69 000 középfokú általános végzettségű ember dolgozik. 1965-ben a tervezett egész lengyel népgazdaságban ezer munkás közül 44 diplomás lesz.

A JÖVŐ

Végeztül vessünk egy pillantást a lengyel ipar jövőjére. A célokat az 1960–65 éves terv tartalmazza: ha az 1955 évi színvonalat száznak vesszük, akkor az ipari termelés mutatószámai így alakulnak: 1960: 159, 1965: 241. Míg 1960-ban 104 millió tonna szenet hozott felszínre a bányászat, 1965-ben már 115 millió tonna körül mozog majd a termelés. A célokon látnunk kell az utat is, amelyet röviden így jellemezhetünk: műszaki haladás

A lengyel ipar a nép államának kezében mástól évtized alatt megteremtette az utat, amely az egyszerű kis csavartól a XX. század fejlett ipari technikáját jelképező sokszorozott csavartól álló gőzturbináig vezet és újabb magaslatok felé fut.